บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ด้วยการประยุกต์ใช้ โปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชีคณะผู้วิจัยใช้รูปแบบวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คณะผู้วิจัยได้วางแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการฌาปณกิจสงเคราะห์ พ.ศ. 2545 ศึกษากระบวนการพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี 2) ดำเนินการพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี และ 3) ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยการจัดอบรมให้ความรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาวิจัยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. คณะผู้วิจัยสืบค้น ศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ งานวิจัย เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการฌาปณกิจสงเคราะห์ พ.ศ. 2545 เพื่อนำมาประกอบในการพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี รวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2. นำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการสืบค้นมาวิเคราะห์และกำหนดวัตถุประสงค์

3. พิจารณาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัย

4. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาคำตอบที่กำหนดไว้ นั่นคือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อประเมินโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ที่ได้พัฒนาขึ้น

5. ดำเนินการพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

6. ดำเนินการอบรมให้ความรู้ในการจัดทำบัญชี แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

7. คณะผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยที่ได้ ในประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งนำเสนอแนวทางที่เป็นไปได้และนำเสนอข้อเสนอแนะในการวางนโยบายเพื่อให้สามารถนำ โปรแกรม Microsoft

Excel สำหรับการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

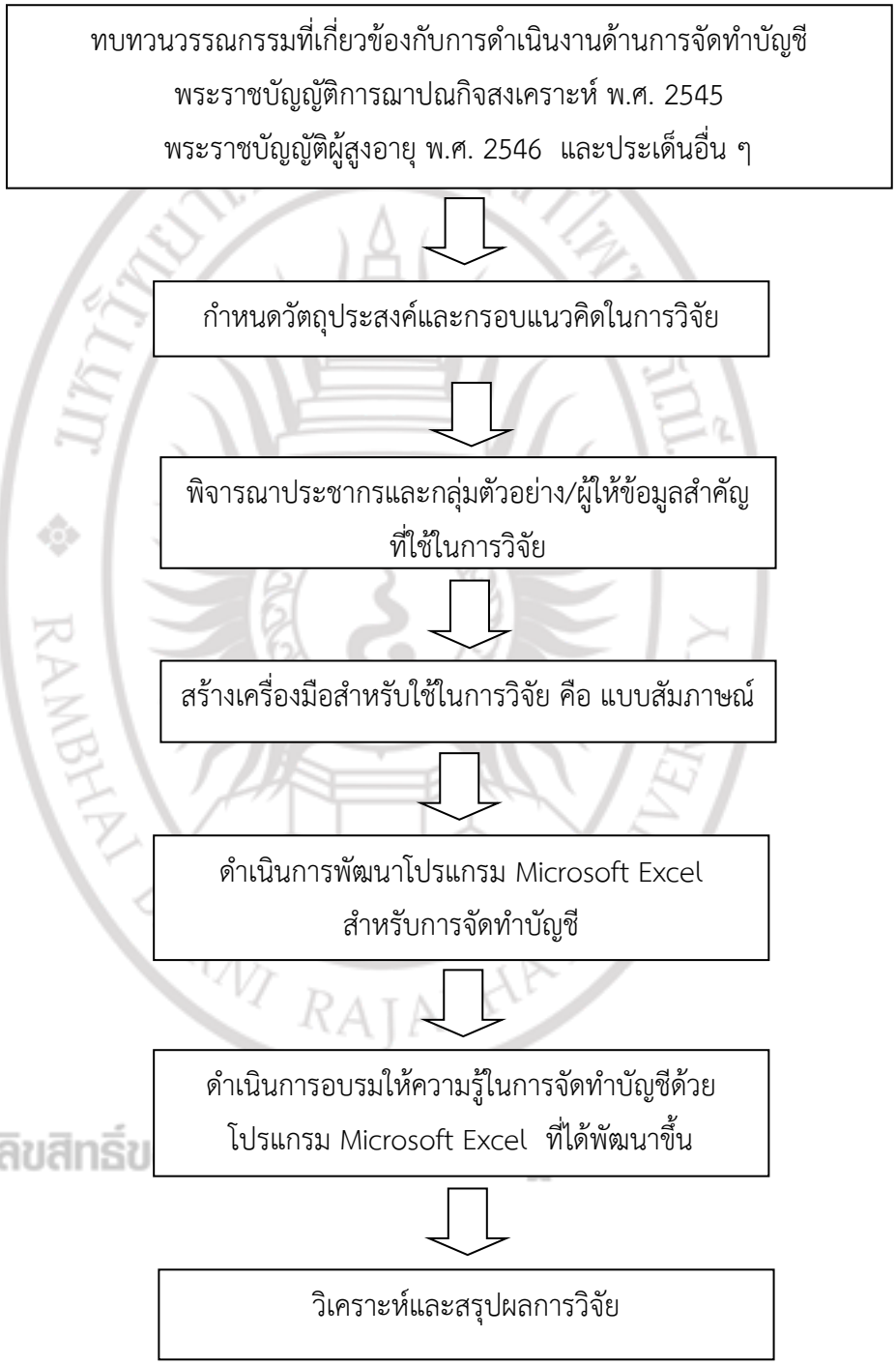

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

ลิขสิทธิ์ข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญนี้คณะผู้วิจัยคัดเลือกวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ใช้และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประธานกองทุนฯ 1 ราย และนักพัฒนาชุมชนหรือผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน ประจำเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี 1 ราย และผู้เชี่ยวชาญทางบัญชีและคอมพิวเตอร์ 5 ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิจัยรูปแบบวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาและพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) โปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี และ 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

1.1 สร้างแบบสัมภาษณ์

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการจากตำรา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ การประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี และประเด็นอื่น ๆ

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลผล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยจัดทำเป็น 2 ฉบับ คือ สำหรับผู้ใช้โปรแกรม 1 ชุด และ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 1 ชุด ซึ่งทั้งสองชุดแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ในด้านการทำงานตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Functional Requirement) ด้านการทำงานได้ตามหน้าที่ของโปรแกรม (Functional) ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability) และด้านการรักษาความปลอดภัย (Security) โดยเป็นลักษณะการจัดอันดับ 5 อันดับ โดยกำหนดดังนี้

1 หมายถึง โปรแกรมมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

2 หมายถึง โปรแกรมมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพน้อย

3 หมายถึง โปรแกรมมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพปานกลาง

4 หมายถึง โปรแกรมมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมาก

5 หมายถึง โปรแกรมมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

3) ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตเนื้อหา โดยใช้คำที่กะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นประโยคความเดียว ไม่ใช้ประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ หรือคำถามที่เป็นการชี้นำให้ผู้ตอบตอบรับหรือปฏิเสธ พร้อมทั้งตรวจสอบการพิมพ์และการเรียงลำดับข้อคำถาม

1.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

1) นำแบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี สำหรับผู้ใช้โปรแกรมและสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา 3 ท่าน ประกอบด้วย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(1) ผศ. สาธิต สุวรรณเวช อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(2) ผศ. พัชรินทร์ บัวเย็น อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(3) ผศ. ฉวี สิงหาด อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : I.O.C.) ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.99

3) นำแบบสัมภาษณ์เข้าพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งแบบสัมภาษณ์ผ่านการพิจารณาและสามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้

2. โปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

2.1 การพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี

คณะผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ตลอดจนงานวิจัยของวัชรินทร์ อรรคศรีวรและยุทธนา พรรคอนันต์ ที่ได้วิจัยหัวข้อ “แนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี” และสัมภาษณ์ประธานกลุ่มเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกองทุนฯ ในปัจจุบัน และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

2.2 การหาประสิทธิภาพของโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี

คณะผู้วิจัยนำโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ในตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ที่ได้พัฒนาขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

(1) ผศ. ยุทธนา พรรคอนันต์ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(2) ผศ. พัชรินทร์ บัวเย็น อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(3) อ. ศักดิ์ดา อ่างวัฒนา อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(4) ผศ.ปฏิคม ทองจริง อาจารย์ประจำสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(5) อ.อลิษา ประสบผล อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เพื่อตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรม ในสี่ด้าน คือ ด้านการทำงานตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Functional Requirement) ด้านการทำงานได้ตามหน้าที่ของโปรแกรม (Functional) ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability) และด้านการรักษาความปลอดภัย (Security) ซึ่งเมื่อทดลองใช้แล้วพบว่า มีประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.35 แสดงว่าโปรแกรมมีความเหมาะสม และสามารถบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้อง จึงนำไปใช้จริงกับกองทุนฯ ต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

ระยะก่อนการเพิ่มประสิทธิภาพ คณะผู้วิจัยดำเนินการศึกษาและรวบรวบข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือและเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดทำบัญชีของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ระยะการพัฒนาโปรแกรมและประเมินประสิทธิภาพ คณะผู้วิจัยนำข้อมูลการปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชี ของกองทุนสวัสดิการเงินช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี มาดำเนินการพัฒนาและประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดทำบัญชี และทำการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรม โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการใช้โปรแกรม ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ราย และผู้ใช้งาน จำนวน 2 ราย

ระยะการถ่ายทอดความรู้ คณะผู้วิจัยดำเนินการอบรมให้ความรู้ด้านการใช้งานโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการจัดทำบัญชีของกองทุนฯ แก่ประธานกองทุนสวัสดิการช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ 1 ราย คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการช่วยเหลืองานศพ ชมรมผู้สูงอายุ 30 ราย และนักพัฒนาชุมชนหรือผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน ประจำเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี 1 ราย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระยะการติดตามผล คณะผู้วิจัยดำเนินการติดตามผลการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรม Microsoft Excel เมื่อได้ทดลองใช้งาน 1 เดือน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการใช้โปรแกรม กับประธานกลุ่มหรือผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

จากนั้นคณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการพัฒนาโปรแกรมและและการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยศึกษาเนื้อหาสาระและประเด็นสำคัญของข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อที่กำหนดไว้เบื้องต้น เพื่อสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้

คณะผู้วิจัยดำเนินการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการประเมินประสิทธิภาพ ดังนี้ (Joseph G. Van Mater & Glenn H. Gilbreath, 1987: 798)

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับการทำงานมีประสิทธิภาพของโปรแกรม
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด
1.81 - 2.60	น้อย
2.61 – 3.40	ปานกลาง
3.41 – 4.20	มาก
4.21 – 5.00	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี